

“මගේ සිනමාව හදාරන්නට වුවමනා නම් කලින්ම බෙංගාලි බස ඉගෙනගෙන ඉන්න” සත්‍යජීන් රායි

මේ රටේ වාසය කරන අපේ දරු දරුයන් කතා කළ යුත්තේ කවර බසක්ද යන්න තීරණය කිරීම තබා තීරණය වන්නේ මට අයිති රාජකාරියක් නොවේ. ඒ වුණාට මවුන්ගේ කතාවක ඇගෙන විට මගේ සිතට නැගෙන හැඟීම් හා අදහස් කීමට මට පුළුවන. කිසිවකුට අමිහිරි වුවත් එසේ කිරීමට පසුබට ද නොවන්නෙමි.

මෙහෙම පටන් ගත්තේ පසු ගිය ඉරිදාවක විජය කාරුණාසේන විසින් 3ZZZ ගුවන් විදුලියෙන් පවත්වන ලද සංවාදයට සහභාගි වූ දරුවා සහ දරුයන් කතා කළ සිංහල ගැන කිවයුතු නිසා ය. මගේ හිතට පුදුමයක් වාගේම ලොකු සතුටක් ද ගෙන දුන් ඒ සංවාදයට සවන් දී ගෙන සිටියදී පරණ නිදසුන් හතරක් මගේ මතකයට පිවිසියේය.

තුනක් එංගලන්තයේ සිදුවීම් ගැන ය. සිව්වැන්න මේ රටේදී සිදුවූවකි.

1977 දිනක ලන්ඩනයේ ඔස්ට්‍රේලියා විදියේ පිහිටි සෙල්ලිප්ස් සාප්පුවට ගිය අපි හැන්දෑවේ පිටවන්නට සැරසුණොමු. ප්‍රධාන චාරුවල දෙසට පිය නැගූ මා වළක්වමින් මගේ බිරිය මෙසේ කීවා ය.

“ඒ චාරු වහලා.. අපිට යන්න තියෙන්නෙ අර පැත්තේ දොරෙන්.”

ඒ කියන කොට ම අප වෙතට දිව ගෙන ආවේ උඩරට සාරයෙන් සැරසුණු කාන්තාවකි

“මං ආවේ සිංහලෙන් කතා කරනවා ඇතිලා..” එසේ කියමින් මගේ බිරියට ළං වූයේ මඩවල එස් රත්නායක ගේ බිරියයි. මඩවල එවක බිබිසි සංදේශයේ සේවය කළ බව මම නොදන්නෙමි. පසුව අපි ඒ යුවලම මුණ ගැසුණොමු.

පිට රටකදී සිංහලයකු හමු වූ විට සිංහලෙන් කතා කිරීම මගේ වයසේ බොහෝ අයගේ පුරුද්දය. ඒ පුරුද්දට අනුව මම ඒ වසරේම තවත් වතාවක් මගේ මිතු එච් එච් බණ්ඩාරගේ නිවසේ දී මුණ ගැසුණා මැදි වයසේ සිංහලයාගෙන් සරළ ප්‍රශ්නයක් ඇසුවෙමි.

“මහොට ඇවිල්ලා හුනක් කල් ද?”

උත්තර හැත. ඒ මනුස්සයා උඩ බිම බලයි. පිලිතුරු දුන්නේ මගේ මිතුරා ය. ඒත් ඉංගිරිසියෙකි.

“අවුරුදු දහඅටයි”

ඒ පුද්ගලයා පිටව ගිය පසු මම බණ්ඩාරගෙන් ඔහුට හැදුණු අසතිපය ගැන විමසිමි. අසතිපයක් නැත .

“මිනිසාට සිංහල මතක නැතැ”

එහෙම උදවියට අමතක වෙවිච සිංහල මතක් කරවන මන්තරයක් ඇතත් මම ඒ ගැන මිතුරාට කියන්නට නොහියෙමි.

සිංහල නරුණයා ඉංගිරිසි - සිංහල පනහට පනහ මිශ්‍ර භාෂාවකින් කතා කිරීම එක අතකින් පුදුමයක් ද නොවේ. පුදුමය මුස්ලිම් නරුණයාගේ කතාව ය. ඔහු සියයට සියයක්ම සිංහලෙන් කතා කළේ ය. පිරිසිදු සිංහලෙන්.

තුන්වැනි සිද්දිය ඒ වසරේම ඡේක්ස්පියර්ගේ රට බලන්නට ගිය වෙලාවේ ය. අතර මගේ දිවා හෝපනය සඳහා අපේ බස් රිය නවත්වන ලදී . කෑමට වාඩි වූ මම ඉස්සරහින් තිබුණු දිසියකින් බෙදා ගන්නට නැත්ද ඉස්සුවා පමණි. මගේ බිරිය හතරවියක් දැමුවා ය.

“ඒක ගන්න එපා. අර මනුස්සයාට විතරක් හදපු කෑමක්”

ඒ කතාව ඇසාගෙන සිටි සුදු තරුණියන් දෙදෙනාට වචන නොතේරුණත් මගේ බිරිය මා වැළැක්වූ බව

සිංහල අමතකවන සිංහල

වැටුණි. ඒ දෙන්නාම ඔස්ට්‍රේලියාවේ සරසවියක සේවය කරන්නෝ ය. තනතුරු මොනවාදැයි නොසෙව්වෙමු. එක් කතක් අනෙක් කතට මෙසේ කීවේ අපට ඇසෙන විදියට ය.

“අපට නැතැනෙ එහෙම වාසියක්..”

එහෙම තැනක අනෙක් අයට නොතේරෙන විදියට කතා කරන්නට බසක් ඔවුන්ට නැත.

බණ්ඩාරගේ නිවසේ සිටි සිංහලයාටත් ඒ වාසිය නම් නැත. එය නම් විනිශ්චිත අභිමතයක් දෙයකි.

ඔස්ට්‍රේලියාවට අයත් සිව්වැනි නිදසුන ඒ තුනටම වඩා ලස්සනය. දැනට අවුරුදු පනකට හයකට උඩදී කැන්බරා නුවර පැවැත්වුණු ජාත්‍යන්තර

තරුණ සමුළුවකට සහභාගි වූ තරුණයෝ හිදෙනෙක් මෙල්බර්න් සිංහල ගුවන් විදුලියේ පිලිසඳුරකට හවුල් වූහ. සිංහල දෙමළ සහ මුස්ලිම් තරුණයෝ ය. දෙමළ තරුණයා ඉංගිරිසියෙන් කතා කිරීම පුදුමයක් නොවීය. සිංහල තරුණයා ඉංගිරිසි - සිංහල පනහට පනහ මිශ්‍ර භාෂාවකින් කතා කිරීම එක අතකින් පුදුමයක් ද නොවේ. පුදුමය මුස්ලිම් තරුණයාගේ කතාව ය. ඔහු සියයට සියයක්ම සිංහලෙන් කතා කළේ ය. පිරිසිදු සිංහලෙන්.

ඒ ගැන ලියූ ලිපියකින් මා කීවේ මුස්ලිම් ජනයා සිංහල කතා කරන තාක් සිංහල භාෂාව අනාවයට නොයනු ඇත කියා ය. අර සිංහල තරුණයාට ඒක හිතට ඇල්ලුවේ හැකි බව ද දැනිමි.

එදා කැරුණාසේන පැවැත්වූ පිලිසඳුර අර්ථ වඩා අවුරුදු ගණනක් පසුව සිදු වූවක් නිසා තවත් වැදගත් ය. දැරුවන් තිදෙනාම මෙහිදී සිංහල ඉගෙන ගැනීම ද වැදගත් ය.

විධිමත් ඉගෙනීමක් නැතත් මේ දැරුවන් වාගේම අපට ගමේදී කතා කර පුරුදු බසින්ම කතා කරන සිංහල දරු දරුයන් කොතෙකුත් මා දැක ඇත. වචනවත් අවුරුදු උළෙලකට මගේ මිතු ප්‍රේමී හෙට්ටි සමග පැමිණ සිටි ඔහුගේ සය හැටිරිදි මුහුපුරා බොහොම කඩිසරට සිංහල කතා කරන විට මම ඒ දරුවා උපන්නේ කොහේදැයි මිතුරාගෙන් ඇසුවෙමි. ඔහු උත්තර දුන්නේ මා වෙත විපරම් බැල්මක් ද හෙළමිනි.

“වචන කොහේද ? මෙහේ මිසක්”

ඊට කලින් වචනවක මා දන්නා කාන්තාවකගෙන්ද මය ප්‍රශ්නය ඇසුවිට එම උත්තරයම දෙමින් ඇය “ඇයි අනන්තේ?” යන ප්‍රශ්නයක් ඇසුවා ය. ඇගේ විසි හැටිරිදි දියණිය මා කලින් දැක තිබුණේ නැත . මා ඇසුවේ ඒ ළමයාගේ සිංහල ගැන ය.

ගිය වසරේ දිනක බසයට නගින්නට ගිය වෙලාවක මුණ ගැසුණා වැඩිහිටි වන කාන්තාවකගෙන් මම මැන්ඩරින් කතා කරනවාදැයි ඇසුවෙමි. මා දෙස මරවා බැලූ ඇය තමා කතා කරන්නේ මැන්ඩරින් නොව දකුණු පෙදෙසේ වන බස වන කැන්ටනීස් බව කීවා ය. ඒ මා නොදුන් වෙනසකි. ඇය තවත් දෙයක් ආඩම්බරයෙන් කීවා ය. ඒ තමාට මැලේ බසත් නොදුට පුළුවන් බව ය. ඒ රටේ අවුරුදු දහයක් වාසය කළ නිසා ය.

මේ වන ජාතික කාන්තාව මේ රටට පැමිණි පවුලක පස්-වැනි පරම්පරාවය. ඒ කියන්නේ ඇගේ මුතුන් මිත්තන් දහනව වැනි සිය වස මැද දි වත් මේ රටට සංක්‍රමණය වූ බව ය. අපේ උදවිය ඒ තරම් කාලයක් ගියාට පස්සේ සිංහල කතා කරවිද යන ප්‍රශ්නය ඉදු හිට මගේ සිතට එන්නේ ය. එහෙම හිතන්නේ මගේ ළමයා කොයි තරම් කීවත් සිංහල කතා කරන්නේ නැතැයි කියන දෙමාපියන් මුණ ගැසුණා විට ය. එහෙම කියන විට ඔවුන්ගේ හිතට එක්තරා ආවේයක් ඇති වන්නේද යන්න මට කියන්නට බැරිය.

මැලේසියාවේ කෙටි කලක් වාසය කොට ඒ බස හදාරා පැමිණි අර වන කාන්තාවගේ කතාව අසන විට මට ලැජ්ජාවක් ද ඇති විය. හතරපස් වචනවක්ම ලබාපු අවසරයෙන් පලක් ගෙන දෙමළ ඉගෙනීමට මා උනන්දු නොවීම ගැන ය. ඒ ලැජ්ජාව මට කලින්ම හට ගත්තේ මගින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපතිතුමා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය ඉදිරියේ දෙමළෙන් කතා කරනවා ඇසා සිටියදී ය.

මේ රටේ බොහෝ පාසල් වල දෙවැනි බසක් ඉගැන්වීමට පහසුකම් ඇති බව ද දැනිමි. සිංහලයන්ට නම් සිංහල ඉගෙනීමට උවමනා නම් ගෙදර පසුබිම පමණක් වුවද සැහෙන බව සිතමි. ඒත් ඉතින් දෙමාපියන් සිංහල අමතක නොකරනවා නම් පමණි. පන්සලකදී මා සමග සිංහලෙන් කතා කරන දෙමාපියන්ගේ දරුවන් ඉංගිරිසියෙන් පමණක් කතා කරනවා දැකීමකට නම් ඔවුන් ගෙදර කතා කරන බස කුමක් දැයි මම සැක කරන්නෙමි.

ධර්මසේන පතිරාජ වරක් සත්‍යජීන් රායි ගැන පුවතක් මට කීවේ ය. රායි වෙත ඔහුගේ සිනමාව හදාරානු වස් පැමිණි සුදු මිනිසකුට ඔහු දුන් අවවාදය ගැනය මා කීවේ.

“මගේ සිනමාව හදාරන්නට වුවමනා නම් කලින්ම බෙංගාලි බස ඉගෙනගෙන ඉන්න”

භාෂාව වූකලී ජනතාවකගේ සංස්කෘතිය පිලිබිඹු කරන ප්‍රධාන මාධ්‍යය බව සත්‍යජීන් රායි කියා දුන්නේ ඒ ආකාරයටය. වෙනස් විදියකින් කියතොත් ජනතාවකගේ සංස්කෘතියට ප්‍රවේශ වීමේ මාර්ගය වැටී ඇත්තේ ඔවුන්ගේ භාෂාව ඔස්සේය.

බහු සංස්කෘතික ඔස්ට්‍රේලියාව තුළ සිංහල උප සංස්කෘතියක් වර්ධනය වන්නට නම් සිංහල භාෂාව පදනම් කරගත යුතු බව සත්‍යජීන් රායි මේ කියමන අනුව පෙනී යයි. එදා විජය තරුණාසේන සමග පිලිසඳුරට සහභාගි වූ දැරුවන් තුන් දෙනා එහිලා වැදගත් මෙහෙවරක් ඉටු කිරීමට සමත් වනු ඇත . සරසවි සිසුවන් වන ඔවුහු ඉදිරියට මේ රට තුළ වගකිවයුතු තනක් දරන්නට සමත් වන්නෝය.

සිංහල සංස්කෘතිය නංවාලීම ගැන සිංහල ගුවන් විදුලිය ඔස්සේ ඉංගිරිසියෙන් කතා කරන තරුණ තරුණියෝද මේ තුන්දෙනා ගෙන් පාඩමක් උගනින්නට.